

журнал для абітурієнтів, їхніх батьків,
студентів, освітян та роботодавців

Кампус

квітень 2009

№2

рейтинг
університетів
світу

«мертвий півень»
із студентами
солідарний

посібник
студентської
економії

куплю диплом,
або мізки на прилавку

до тестування-2009
ГОТУЄМОСЯ!

ОСОБЛИВОСТІ національної державної СЛУЖБИ

Кар'єра

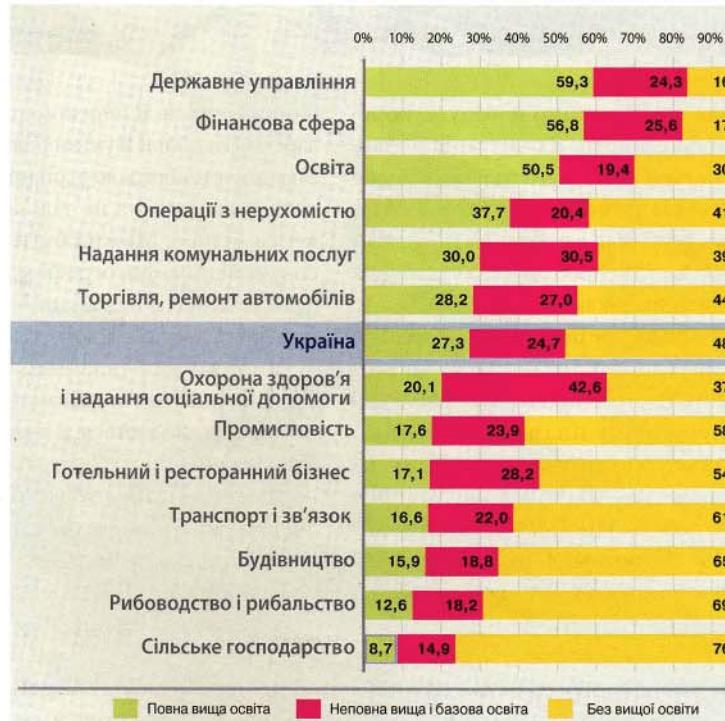
Серед випускників ВНЗ така діяльність, як держслужба, популярна. Лідирує держуправління й за рівнем освіченості – працівників з повною вищою освітою тут більше, ніж в інших сферах.

Проте досить часто в молодих людей виникає неправильне уявлення про роботу в держструктурі. Приміром, робота в Міністерстві закордонних справ може розглядатись як швидка і негайна можливість вийти за кордон і налагодити перспективні контакти. Насправді ж на свіжоспеченого фахівця чекає рутинна паперова робота, коли доводиться по кілька разів переробляти проекти документів і вирішувати завдання місцевого рівня.

Зазвичай найбільше відкритих вакансій серед спеціалістів. Згодом можна піднятися до заступника начальника відділу, начальника відділу, заступника начальника управління й начальника управління. Далі в професійній ієрархії йдуть чиновники вищого рангу.

Перспективи кар'єрного зростання часто залежать від зовнішніх факторів, а не від сумлінності самого чиновника. Порада: намагайтесь під час навчання максимально розширити кругозір, думати про те, що можна змінити, як привнести щось своє. Держслужбовцем може стати будь-який випускник з вищою освітою, при цьому бажано потрапити у відповідне знанням відомство. Хоча при влаштуванні на роботу не слід скидати з рахунку «блат» і зв'язки.

Суспільне ставлення до державної служби в Україні доволі неоднозначне. Однак в умовах економічної кризи і, як наслідок, нестабільності на ринку праці багато противників чиновництва змушені були свою думку переглянути.

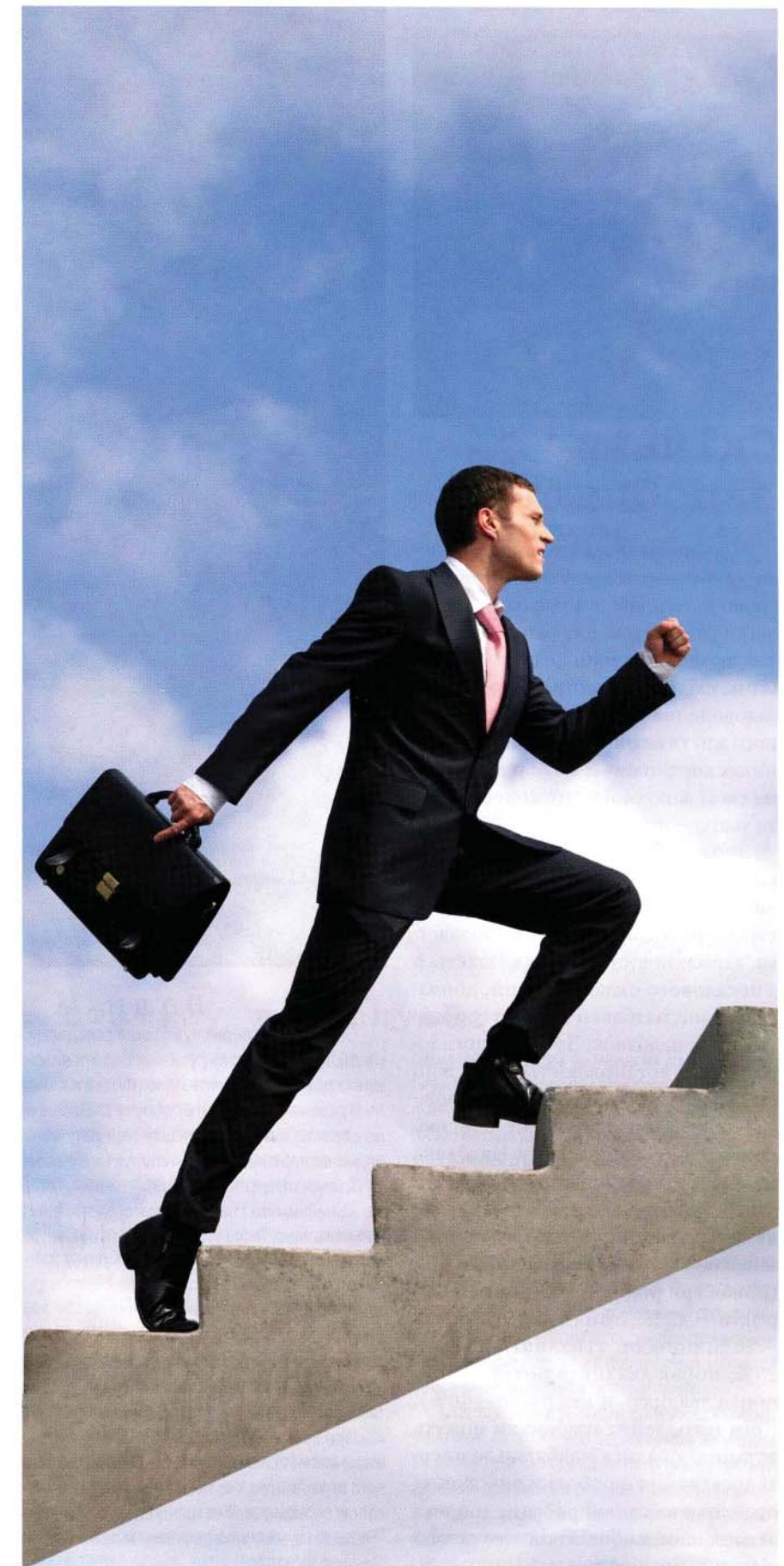
* Результати дослідження, наведені в журналі «Гвардія» (грудень 2008 року).

де готовують

Готує держслужбовців Національна академія державного управління при президенті України, до структури якої входить Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів у Києві й чотири регіональні інститути державного управління в Дніпропетровську, Львові, Одесі й Харкові. Нині академія – це провідний ВНЗ IV рівня акредитації в системі підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації державних службовців. На навчання приймаються громадяни України, котрі мають повну вищу освіту (диплом спеціаліста або магістра).

Щорічно академія набирає слухачів на денну, вечірньо-заочну, заочну та заочно-дистанційну форми навчання зі спеціальностей «Державне управління» і «Управління суспільним розвитком». Із 2009 року розпочинається прийом слухачів на денну, вечірньо-заочну й заочну форми навчання з нових спеціальностей: «Державне управління у сфері національної безпеки», «Державне управління у сфері освіти», «Державне управління у сфері охорони здоров'я», «Публічна політика і управління», «Публічне адміністрування», «Місцеве самоврядування», «Регіональне управління». Термін навчання на dennій формі – 18 місяців, на вечірньо-заочній, заочній і заочно-дистанційній – 30 місяців.

Для підготовки держслужбовців також ліцензовано й акредитовано такі провідні ВНЗ України, як Академія муніципального управління (факультет менеджменту, кафедра державного управління і місцевого самоврядування), Київський національний економічний університет (факультет економіки і управління, кафедра макроекономіки і державного управління), Харківський національний економічний університет (магістратура державної служби), Національний університет «Острозька академія» (факультет політико-інформаційного менеджменту, магістеріум «Державне управління») та інші.

Скільки заробляють

Молодь ставиться до професійного майбутнього прагматично, цінує гроші й, головне, вже не націлена на легкий заробіток. Для багатьох молодих людей важливий не стільки заробіток, скільки затребувана професія і задоволення від роботи. Ритм сучасного життя виховує в недавніх випускниках дисципліну й чітке усвідомлення своєї життєвої мети: хочеш досягти успіху – постараїся.

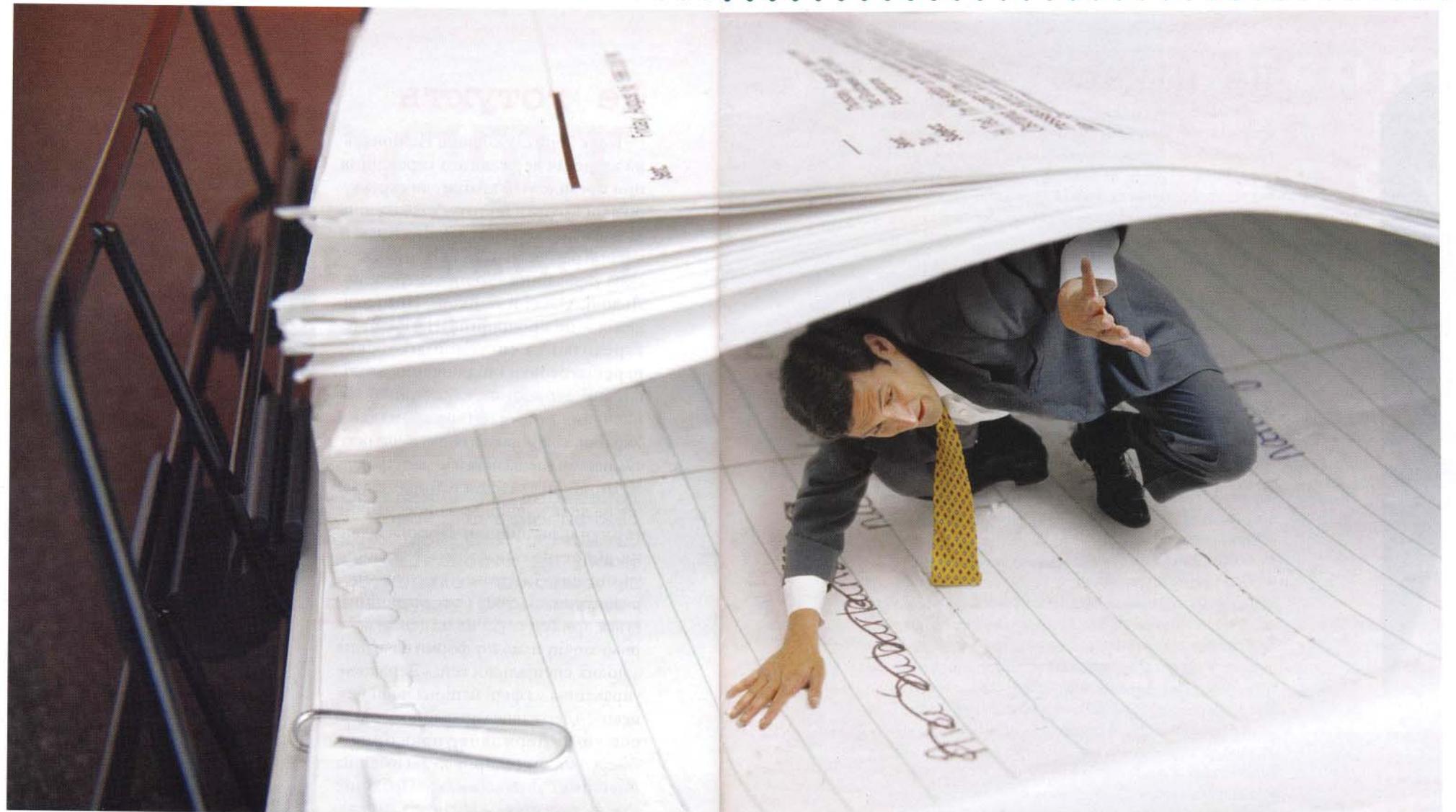
Зрозуміло, юнакові, котрій тільки-но закінчив ВНЗ, не варто чекати високої зарплати, зокрема й у держструктурі. Відповідно до законодавства, зарплата чиновника складається з посадового окладу, премії, доплати за ранг, надбавки за вислугу років та інших надбавок. Зокрема посадовий оклад встановлюється залежно від складності роботи і рівня відповідальності. Доплата за ранг здійснюється відповідно до рангу. Надбавка за вислугу років виплачується щомісяця у відсотках до посадового окладу з урахуванням доплати за ранг і залежно від стажу державної служби (понад три роки – 10%, понад п'ять років – 15%, понад десять років – 20%, понад п'ятнадцять років – 25%, понад двадцять років – 30%, понад двадцять п'ять років – 40%).

Крім того, держслужбовцям можуть встановлюватися надбавки за високі досягнення в роботі й виконання особливо важливої роботи, доплата за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників.

Перспективи

Не секрет, що держслужба в Україні потребує системної реформи, тобто зміни моделі державної машини, яка залишилася в спадщині від Радянського Союзу, викорінення бюрократії, політики, орієнтованої на інтереси окремих впливових груп, бездіяльності й упередження у чиновників. При цьому, на думку експертів, потрібно перенести акцент із лікування симптомів хвороби на її причини – систему організації бюрократичної машини, пристосованої до директивного планового керівництва, яке по суті не може забезпечити створення демократичного суспільства з ринковою економікою. Без цього стара машина змушує чиновників грати за її правилами.

Багато в чому така реформа залежить від молоді, покоління, націленого на забезпечене й стабільне майбутнє.

Вади і перекоси

Середовище держслужбовців складається з керівників і спеціалістів (у пропорції один до п'яти). І левову частку рутинної роботи виконують спеціалісти, яким, приміром, доводиться по кілька разів переробляти проекти того ж самого документа.

Зокрема за цю копітку роботу спеціалісти на місцях отримують зарплату нижче середньої по області. Тому через низьку зарплату на таку роботу добирають недавніх випускників ВНЗ. Водночас керівники навіть найнижчого ешелону матеріально більш-менш забезпечені.

Три четверті держслужбовців – жінки. Такий гендерний перекіс пояснюється насамперед тим, що на найнижчих і найбільш масових посадах держслужби заробітна плата залишається порівняно невисокою. Та що вище посади, то більше їх посідають чоловіки. На вершині посадової ієрархії чоловіки домінують.

Переваги статусу держслужбовця

Існує також таке поняття, як матеріальне й соціально- побутове забезпечення держслужбовців. Зокрема чиновникам надається щорічна відпустка (30 календарних днів) з виплатою допомоги на оздоровлення в розмірі посадового окладу, а держслужбовцям, стаж роботи яких перевищує 10 років, надається додаткова оплачувана відпустка до 15 календарних днів.

Законом передбачено забезпечення чиновника житлом з державного фонду. Однак у цьому разі, а також при розрахунку майбутнього заробітку на держслужбі варто враховувати реальну економічну й політичну ситуацію в країні. Слід згадати й постанову Кабінету міністрів України «Деякі питання організації бюджетного процесу», відповідно до якої, наприклад, до кінця 2009 року припинено заповнення вакансій на державній службі, крім керівників структурних підрозділів і їхніх заступників.

На пенсію держслужбовця можуть претендувати також особи, котрі пропрацювали на

Професійна кар'єра держслужбовців – це не тільки (і не стільки) просування посадовими щаблями організаційної ієрархії, а й процес реалізації людиною свого потенціалу. Державна служба дає змогу встановити чимало корисних контактів, які можуть відіграти вирішальну роль у подальшій кар'єрі. Крім того, держслужбовець може легко знайти себе і в інших сферах, наприклад, у науці або бізнесі.

Якими якостями треба володіти

Крім освіти, на майбутню професійну кар'єру чиновника, безперечно, впливають й особистісні чинники. Зокрема, на думку експертів, емоційна стабільність (або нестійкість) значною мірою визначають тривалість роботи на кожній із посад на різних рівнях ієрархічної градації. Не менш важливі й такі особистісні якості, як товариськість, відкритість і сила волі. Вони полегшулють просування по службі. І навпаки, недовірливість, підозрілість може зашкодити кар'єрі. Максимальні результати досягаються, якщо професіоналізм поєднується з потрібними особистісними якостями.

Олена НЕФЬОДОВА

Це цікаво

Є кілька типів поведінки держслужбовців (адативний, кар'єрний, професійний і соціально-політичний). Вони формуються під впливом умов, у які потрапляє вступник на державну службу, й особистих якостей людини та її цілей. Опитавши держслужбовців, соціологи виділили шість асоціативних типів професійної кар'єри.

«Скелаз». Держслужбовець буде професійну кар'єру свідомо, з повною віддачею і самоконтролем. Зазвичай він класний фахівець, має заслужений авторитет у колег і керівництва, проходить послідовно всі ієрархічні щаблі в організації з низу до верху.

«Імітатор». Така людина прагне до кар'єрних висот і впевнена у своїх можливостях, але схильна насамперед використовувати сприятливі зовнішні обставини. Вона воліє більшою мірою «видаватися», ніж «бути». Легко засвоює зовнішні ознаки іміджу успішної людини й уміє їх експлуатувати. Схильна спілкуватися з «потрібними» й успішними в кар'єрному плані співробітниками. Уміло організує роботу інших і може в найкращому світлі подати навіть незначні успіхи.

«Майстер». Йому цікаві нові галузі діяльності, нерідко поєднані з ризиком і потребою освоювати суміжні професії, вирішувати нестандартні й складні завдання. Досягши наміченого, може втратити інтерес до роботи. Просування кар'єрними сходами його мало цікавить. Головне — відчуття руху вперед (а не нагору). Може приймати несподівані для навколишніх рішення про переход на інше місце роботи або навіть зміну характеру діяльності.

«Мураха». Такий службовець працює строго відповідно до завдання, яке має бути чітко сформульоване. Вирізняється працьовитістю й працездатністю, підвищеною відповідальністю. Як виконавець дуже цінний, але має потребу в постійній зовнішній підтримці з боку керівництва. Для нього важливо не так просування ієрархічною градацією, як визнання його заслуг керівництвом і авторитетними для нього людьми.

«Вічний студент». Хоче досягти кар'єрних вершин, але відчуває постійну невпевненість у собі, безініціативний, за нове береться з обережністю. Схильний до проходження кількох курсів підвищення кваліфікації, здобуття додаткової освіти. При виробленні кар'єрної стратегії більшою мірою спирається на думку керівника або фахівців кадрової служби.

«Організатор». У житті покладається переважно на себе, рухається кар'єрними сходами, заохочуваний насамперед самолюбством, а не прагненням реалізувати себе професійно. Недовіра до колег і схильність до самокопирсання йому дуже заважають. Почувається відповідальним за все, що відбувається в організації. Успішно працює в стабільній ситуації. Вміє приймати правильні управлінські рішення, але доводити справу до кінцевого результату мають, на його думку, інші. У складних і близьких до екстремальних умовах рішення приймає спонтанно, хаотично й часом помилково.